

Dragi učenci 8.b,

da bi videli, kako napredujete s spoznavanjem novih tem, predlagam, da se v **ponedeljek, 20.4.** ob **8:30**, srečamo na Zoom seji in pogledamo rešitve nalog zadnjih 4 tednov. Leonardo vam je že napisal, da bodite v ponedeljek zjutraj ob 8:30 pred računalnikom, da vam bo preposlal link do Zoom seje. Če ni možno, da bi se Zoom seje udeležili, poslikajte vaše odgovore v zvezku in mi pošljite fotografije na grilc.tinkara@gmail.com, da pregledam, kaj ste do sedaj naredili. Bi bilo pa fino, če se srečamo na Zoomu, da me lahko kaj vprašate, jaz pa vas. Želim vam lep vikend! Sedaj pa veselo na delo!

Slovenija je članica nekaterih mednarodnih organizacij

Zastava OZN

Organizacija združenih narodov (OZN)

OZN: <https://www.youtube.com/watch?v=qcQEFCSjdF8>

Organizacija združenih narodov povezuje **skoraj vse države sveta**. Je največja svetovna zveza držav. OZN ima več ciljev, med njimi tudi **enakopravnost držav**, ne glede na njihovo velikost. Podpira samoodločbo narodov, kar pomeni, da se vsak narod lahko oblikuje kot samostojna država, na primer Slovenija ali Kosovo. Slovenija je bila sprejeta v OZN kmalu potem, ko je postala samostojna in neodvisna država, leta 1992. OZN je bila **ustanovljena kmalu po koncu druge svetovne vojne**. Države članice so se obvezale, da **sporov ne bodo reševale z orožjem**, temveč s pogovori. Če neka članica OZN prekrši to pravilo, lahko druge članice proti njej uvedejo kazenske ukrepe. V skrajnem primeru lahko proti njej uporabijo tudi vojaško silo. Predstavniki skoraj 200 držav članic OZN razpravljajo o težavah človeštva na velikih zasedanjih, ki jih imenujemo **Generalna skupščina OZN**. OZN je tudi **človekoljubna ustanova**. Ljudem pomaga pri velikih naravnih katastrofah, organizira dostavo hrane in zdravil za ljudi, ki so jih prizadele lakota in nalezljive bolezni. Slovenija močno podpira to dejavnost OZN. OZN ima velik ugled pri reševanju političnih sporov. Ko nekje pride do vojaških spopadov, OZN skuša doseči, da se spopadi prekinejo. Lahko tudi odloči, da bo na ozemlje, kjer so spopadi, poslala **mirovne sile**. Vojaki zaščitijo civilne prebivalce in skušajo ločiti skupine, ki se vojskujejo. OZN je v mnogih primerih dosegla, da so se spopadi prekinili, vendar pa njeno posredovanje ni vedno uspešno. Slovenija je aktivna članica tudi v drugih organizacijah, ki so del OZN, npr. tudi v zadnjem času v zvezi s pandemijo velikokrat omenjeno **Svetovno zdravstveno organizacijo (WHO)**.

Odgovore na spodnja vprašanja zapiši v zvezek.

Izvleček iz Ustanovne listine OZN:

Mi, ljudstva združenih narodov, ki smo odločeni, da obvarujemo prihodnje rodove pred strahotami vojne, ki je dvakrat v življenju našega rodu prizadejala človeštvu nepopisno trpljenje, in da znova potrdimo vero v temeljne človekove pravice, v dostojanstvo in vrednost človeške osebnosti, v enakopravnost moških in žensk kakor tudi v enakopravnost narodov, velikih in malih [...] in ki moramo v te namene biti strpni in živeti skupaj v miru drug z drugim kakor dobri sosedji in združiti svoje moči, da ohranimo mednarodni mir in varnost [...] smo sklenili združiti svoje napore, da uresničimo te namene [...]

1. Vse članice OZN se morajo ravnati po tistem, kar je napisano v besedilu z naslovom **Ustanovna listina OZN**. Zgoraj je odlomek iz tega besedila. Preberi ga in bolj preprosto v zvezek napiši tri stvari, za katere si prizadeva OZN.

Zastava organizacije Nato

Organizacija severnoatlantskega sporazuma (NATO)

NATO: <https://www.youtube.com/watch?v=XevobzkOv7g>

70-LETNICA ZVEZE NATO:

<https://4d.rtvsllo.si/arhiv/porocila/174655687>

Leta 2003 je večina slovenskih volivcev glasovala za vstop v vojaško in politično zvezo z imenom Organizacija severnoatlantskega sporazuma (NATO). Slovenija je postala članica te organizacije leta 2004. Danes ima zveza NATO 29 držav članic. Glavna cilja zveze NATO sta **skupna obramba** in **varnost držav članic**. Članicam jamči, da jim bo pomagala, če bodo napadene. Zveza NATO je v preteklosti z vojsko nekajkrat posredovala v državah, ki niso njene članice, ker so tamkajšnji dogodki ogrozili mir. Danes nekatere članice – tudi Slovenija – s svojimi vojniki (misijami) preprečujejo spopade, na primer na Kosovu in v Afganistanu. Del slovenskih državljanov nasprotuje članstvu Slovenije v NATO tudi zato, ker so se s tem povečali stroški za slovensko vojsko. Drugi pa menijo, da smo zaradi članstva v tej vojaški zvezi varnejši.

Ker je zveza NATO je večkrat izvedla vojaške akcije v državah, ki niso članice te organizacije, so nekateri slovenski državljani proti temu, da bi v takšnih akcijah sodelovala Slovenija, drugi pa to podpirajo.

2. Zapiši v zvezek, kaj misliš ti?

3. Preberi spodnji primer in napiši, ali naj bi Slovenija poslala svoje vojake v to državo. Zakaj tako misliš? Da se boš lažje odločil, si poglej tudi filmčka v zgornjem oblaku.

»V neki afriški državi je na oblasti politik, ki ne spoštuje demokracije. Mnogo ljudi, ki so mu nasprotovali, je dal zapreti. Odvzel jim je zemljo in hiše, njihove družine trpijo. Prebivalci ne morejo svobodno izvoliti drugega predsednika. Zveza NATO bo tja poslala vojake, da temu politiku vzamejo oblast.«

4. Na zgornjem zemljevidu so z modro obarvane države članice NATO. Kateri predeli sveta so bolj zastopani znotraj te zveze?

Logotip organizacije OECD

Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD)

Slovenija je članica organizacije z imenom OECD od leta 2010. To je organizacija, ki povezuje trenutno 36 gospodarsko najbolj razvitih držav. Članice druga drugi **svetujejo, kako reševati gospodarske težave in kako koristno uporabiti znanje in tehnologijo**. Med drugim OECD z raziskavami tudi ugotavlja, kako spretni so 15-letniki in odrasli iz različnih držav v matematiki, naravoslovju, bralni pismenosti.

PISA 2018:

<https://4d.rtvsl.si/arhiv/dnevnik/174664728>

5. S klikom na povezavo v zgornjem oblaku prisluhni o rezultatih zadnje raziskave PISA, ki jo izvaja OECD in v zvezek napiši, kako so se na različnih področjih odrezali slovenski mladostniki.

6. V zvezek preriši tabelo in jo ustrezno dopolni.

	OZN	OECD	Nato
			
	Sedež OZN v New Yorku	Sedež OECD v Parizu	Sedež Nata v Bruslju
Polno ime organizacije			
Število držav članic			
Organizacija se zavzema za ...			
Slovenija je postala njena članica (datum)			